

Mál nr. 85/2017
M og
vátrygingafélagið V-1 vegna ábyrgðartryggingar A
og vátrygingafélagið V -2 vegna ábyrgðartryggingar B.

Vinnuslys þann 25. janúar 2017 við byggingaframkvæmdir á Brynjólfsgötu í Reykjavík.

Gögn.

Málskot frá M ásamt fylgiskjöllum.
Bréf V-1 frá 21. mars 2017.
Bréf V-2 frá 22. mars 2017 ásamt fylgiskjöllum.

Málsatvik.

Í lögregluskýrslu kemur fram að engin vitni urðu að slysinu sjálfu en að a.m.k. einn verkstjóri hafi verið þar rétt hjá og heyrði að eitthvað alvarlegt hafði gerst. Túlkaði verkstjórinn fyrir hinn slasaða M á vettvangi. Fram kemur í lögregluskýrslunni að M hafi verið að ganga upp fimm metra langan álstiga, frá plötu á 2. hæð upp á 3. hæð, þegar slysið varð. Var stiganum tyllt við plötubrún. Mun hann hafa verið kominn efst í stigann þegar stiginn rann til með þeim afleiðingum að M féll rúmlega þrjá metra niður á steinsteypt gólfíð með hendurnar fram fyrir sig. Talsverð hálka virðist hafa verið. Það var nýbúið að slá mótaflekum frá og ekki búið að setja upp varanlegan stiga.

M telur að slysið megi rekja til vanbúnaðar á vinnustað og að A og B beri skaðabótaábyrgð á því tjóni sem M varð fyrir í slysinu á grundvelli sakarreglu íslensk skaðabótaréttar. Aðal málsástæður M er að A eða B hafi átt að tryggja að búið væri að festa álstigann eins og reglur kveða á um.

V-1 hefur hafnað skaðabótaskyldu A, vinnuveitanda M, og vísar m.a. til þess að álstiginn hafi ekki verið í eigu eða á ábyrgð verktakans A, heldur yfirverktakans B. Samkvæmt A voru starfsmenn á vegum B að færa aðalstigann, þ.e. fasta stigann, þegar slysið átti sér stað, og notuðust því við lausa stiga í millitíðinni. Fram kemur í máli A að enginn hafi fyrirskipað M að nota þennan álstiga. A hafi einungis verið undirverktaki og borið ábyrgð á afmörkuðum verkþáttum, en ekki heildarverkinu.

V-2 hefur einnig hafnað skaðabótaskyldu B og vísar m.a. til þess að A hafi borið ábyrgð á sínum öryggismálum, eins og allir aðrir undirverktakar, og hafi það verið afar skýrt, m.a. komið fram á reglulegum örygisfundum. A hafi verið með eigin verkstjóra yfir umræddu verki og getur B ekki fallist á að það sé á þess ábyrgð að sjá til þess að stigar séu festir með fullnægjandi hætti.

Álit.

Samkvæmt umsögn Vinnueftirlitsins, sem kom á slysstaðinn sama dag og slysið varð, er það mat eftirlitsins að rekja megi slysið til þess að notaður hafi verið hár stigi sem ekki var festur. Fram kemur í gögnum málsins að nýbúið hafi verið að slá mótaflekum frá eftir steypuvinnu og að ekki hafi verið búið að setja upp varanlegan stiga eins og ávallt er gert. Í svari B til V-2 kemur fram að á þessum tíma framkvæmdar, þ.e. rétt eftir að búið er að slá mótaflekum frá, séu notaðir álstigar sem festir eru við plötubrúnir sem umferðarleið á meðan verið er að járnabinda plötur og bita. Eftir að búið er að rífa mótafleka frá sé settur upp timburstigi en á þessum tíma hafi það ekki verið tímabært.

M kveðst hafa verið fyrirskipað af hálfu yfirmanns síns hjá A að sækja vír sem var tveimur hæðum fyrir ofan, þ.e. á hæðinni fyrir ofan slysstað. Samkvæmt M var búið að tylla umræddum álstiga upp á næstu plötu, en hann ekki festur.

Samkvæmt gögnum málsins hélt yfirverktakinn B reglulega öryggisfundi og var með virka öryggisstjórnun. Þann 2. september 2015 var á slíkum öryggisfundi lagður fram bæklingur um öryggismál á pólsku, þar sem farið var sérstaklega yfir stiga. M sat þann fund og staðfesti fundargerð með undirskrift sinni. Á öryggisfundi þann 20. janúar 2016, sem M sat og staðfesti svo fundargerð með undirskrift sinni, var sérstaklega fjallað um að festa skyldi alla lausa stiga.

Auðvelt var fyrir M að kanna áður en hann fór upp stigann hvort hann væri laus eða ekki. Það virðist hann ekki hafa gert. Ekki verður séð að A eða B hafi á þessum tíma framkvæmdar átt að vera búnir að útbúa varanlegan stiga. Til þess að leggja skaðabótaábyrgð á A og B þarf að sýna fram á þeir eigi sök á því líkamstjóni sem M varð fyrir. Verður eigi talið að slík sönnun hafi tekist með þeim gögnum sem lögð hafa verið fram í málinu.

Samkvæmt þessu verður hvorki lögð skaðabótaábyrgð á A né B.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr frjálsri ábyrgðartryggingu A hjá V-1 eða B hjá V-2.

Reykjavík 23. maí 2017.

Sóley Ragnarsdóttir lögfr.

Ólafur Lúther Einarsson hdl.

Jón Magnússon hrl.